

14934

ที่ ทส ๑๐๐๗.๒/ว ๖๗ ๑ ๕

สำนักงานนโยบายและแผน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ถนนพระรามที่ ๖ แขวงสามเสนใน

เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เลขที่รับ ๒๓๑ ๔๑ อ.ย. 2560

เรื่อง แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง เกณฑ์การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ประเภทธรณี
 สันฐานและภูมิลักษณะวรรณ ภูเขา และน้ำตก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๑๓๖๕๗ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๐

ด้วย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำเกณฑ์การรักษา
 คุณภาพสิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ เพื่อนำไปสู่การเป็นมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในอนาคต
 โดยได้ดำเนินการแล้วเสร็จรวม ๓ ประเภท คือ ประเภทธรณีสันฐานและภูมิลักษณะวรรณ ภูเขา และน้ำตก
 ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
 บทบัญญัติให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยจะต้องอาศัยหลักวิชาการ
 และหลักการทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน ในกรณีนี้ สำนักงานนโยบายฯ ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
 เพื่อทราบแล้ว และมีมติเห็นชอบตามที่เสนอ เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๐

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาเห็นว่า จังหวัดของท่าน
 มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของท้องถิ่น จึงขอแจ้งมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง
 เกณฑ์การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ ประเภทธรณีสันฐานและภูมิลักษณะวรรณ
 ภูเขา และน้ำตก เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ได้ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติ
 อันควรอนุรักษ์ โดยสามารถประเมินได้ในเว็บไซต์ <http://www.onep.go.th/thailandnaturalsites/> ของสำนักงานนโยบายฯ
 เป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการติดตามและตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นกับแหล่ง จะช่วยให้ทราบสาเหตุของผลกระทบและ
 นำผลการประเมินมาพิจารณากำหนดเป็นแนวทางมาตรการแก้ไขได้ทันต่อสถานการณ์ ส่งผลให้แหล่งธรรมชาติ
 ของท้องถิ่นมีเกณฑ์การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ซึ่งจะเป็นการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับพื้นที่แหล่งได้เป็นอย่างดี
 และยังยืนตลอดไป ทั้งนี้ได้ประสานสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่
 เพื่อทราบแล้ว รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

☐ ส่งต่อให้หน่วยงานราชการอื่น
☒ ส่งต่อให้หน่วยงานนี้
☒ ส่งต่อให้หน่วยงานอื่น
☐ ส่งต่อให้หน่วยงานอื่น
☐ ส่งต่อให้หน่วยงานอื่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันต์ บุญถาวร)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส

รทท.ผอ.สนง.ทสจ.ราชบุรี

สำนักงานจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ emailgum111@gmail.com

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

๑. นิยามเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

๑.๑ ธรรมชาติ

นิยามคำว่าธรรมชาติและ การจำแนกประเภทของแหล่งธรรมชาตินี้ ได้ยึดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยมีความหมาย ดังนี้

ธรรมชาติในที่นี้ หมายถึง ธรรมชาติที่มีคุณค่าทางวิชาการ และสุนทรียภาพที่เกี่ยวข้องเป็นสัณฐานที่สำคัญทางธรณีวิทยาและภูมิศาสตร์ อันเป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ มีลักษณะพิเศษเฉพาะ คือ เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไปมีพื้นที่ฟื้นคืนสู่สภาพเดิมเหมือนธรรมชาติอื่นๆ ได้ ซึ่งสามารถจัดกลุ่มธรรมชาติตามลักษณะและคุณสมบัติอย่างกว้างๆ ออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑.๑.๑ ธรรมชาติที่มีการเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงและฟื้นคืนสู่สภาพเดิมได้โดยระบบของตัวเอง เช่น ป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์ป่า สัตว์น้ำ และอุทยานต่างๆ เป็นต้น

๑.๑.๒ ธรรมชาติที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง หรือฟื้นคืนสู่สภาพเดิมได้เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไป เช่น ภูเขา ถ้ำ น้ำตก เกาะ แก่ง หาดทราย หาดหิน ทะเลสาบ หนองบึง และแหล่งที่มีซากดึกดำบรรพ์ เป็นต้น

๑.๒ ประเภทแหล่งธรรมชาติ

การจำแนกประเภทแหล่งธรรมชาติในครั้งนี้ ได้ยึดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งแบ่งประเภทธรรมชาติที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง หรือฟื้นคืนสู่สภาพเดิมได้ เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไป แบ่งออกเป็น ๖ ประเภท คือ

- เกาะและแก่ง
- ภูเขา ถ้ำ น้ำตก และโป่งพุร้อน
- ทะเลสาบ หนอง และบึง
- หาดทรายและหาดหิน
- แหล่งที่มีซากดึกดำบรรพ์
- สัญญาณอื่นๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานและภูมิลักษณะธรรมชาติ

๒. การจำแนกประเภทแหล่งธรรมชาติ

ทางคณะผู้ศึกษาได้มีการปรับปรุงการจำแนกประเภทแหล่งธรรมชาติในกลุ่มธรรมชาติทั้ง ๒ ประเภท ให้มีความละเอียดและชัดเจนมากขึ้น เพื่อการจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติจะได้ครอบคลุมแหล่งธรรมชาติทุกประเภท โดยได้มีการปรับเปลี่ยนนิยามแหล่งธรรมชาติประเภทต่างๆ ดังนี้

๒.๑ เกาะ (Island)

เกาะ หมายถึง ส่วนของแผ่นดินที่มีน้ำล้อมรอบตลอดเวลา โดยตัวเกาะจะต้องอยู่เหนือน้ำในขณะน้ำขึ้นสูงสุด ระบบนิเวศบนเกาะจะไม่สามารถเชื่อมต่อกับระบบนิเวศของเกาะอื่น หรือแผ่นดินใหญ่ได้นอกจากอาศัยการเชื่อมต่อทางน้ำหรือทางอากาศเท่านั้น ทั้งนี้เกาะอาจอยู่ในทะเล แม่น้ำ หรือที่ลุ่มน้ำ เช่น บึงหรือทะเลสาบก็ได้

เกาะที่พึงพิจารณาเพื่อการอนุรักษ์เป็นแหล่งธรรมชาติประเภทเกาะต้องมีการใช้พื้นที่เพื่อตั้งถิ่นฐานเพียงบางส่วนของเกาะ โดยไม่กระจายกันจนทั่วทั้งเกาะ และจะต้องมีโครงสร้างการปกครองไม่ซับซ้อน เช่น เมืองปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงองค์กรเดียวในการดูแลเกาะ

๒.๒ แก่ง (Rapid)

แก่ง หมายถึง บริเวณลำน้ำที่มีหินหรือโขดหินที่อยู่กลางลำน้ำโดยอาจถูกท่วมได้ในฤดูที่มีปริมาณน้ำมาก

๒.๓ ชายหาด (Beach)

ชายหาด หมายถึง พื้นที่ระหว่างแนวน้ำขึ้นกับแนวน้ำลง มีลักษณะเป็นแถบยาวไปตามริมฝั่ง เกิดขึ้นเนื่องจากการกระทำของคลื่นและกระแสน้ำในทะเล หรือทะเลสาบ หรือแม่น้ำ

ความกว้างของชายหาดนี้จะขึ้นอยู่กับการขึ้นลงของกระแสน้ำและความลาดชันของหาด เช่น ถ้าความชันของพื้นที่มีน้อยและระยะระหว่างระดับน้ำขึ้นสูงสุดและลงต่ำสุดต่างกันมาก ชายหาดนี้ก็จะมีความกว้างมาก ในทางตรงกันข้ามถ้าตัวหาดมีความชันมากแต่ระดับน้ำขึ้นสูงสุดและลงต่ำสุดต่างกันน้อย จะทำให้ชายหาดนั้นแคบและน้อยตามกันด้วยนอกจากพื้นที่ใน

บริเวณที่น้ำสามารถท่วมถึงในบางชายหาดอาจมีพื้นที่หลังชายหาดบริเวณกว้างอีกด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิวัฒนาการของชายหาดนั้นๆ ซึ่งองค์ประกอบของชายหาดนี้จะประกอบด้วย หาดทราย หาดกรวด หาดโคลน ป่าชายเลน หาดดอน และหาดสันดอน

๒.๔ ภูเขา (Mountain)

ภูเขา หมายถึง เนินที่สูงชันไป เป็นจอมเด่นหรือเป็นเขาขนาดใหญ่และสูง โดยแต่ละภาคมักจะมีชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น ภาคเหนือจะเรียก “ดอย” เช่น ดอยสุเทพ ดอยอินทนนท์ ภาคอีสานจะเรียกว่า “ภู” เช่น ภูกระดึง ภูหลวง ส่วนภาคใต้จะเรียกว่า “เขา” เช่น เขาหลวง เขานางหงส์ เป็นต้น

๒.๕ ถ้ำ (Cave)

ถ้ำ หมายถึง ช่องที่เป็นโพรงลึกเข้าไปในพื้นดินหรือภูเขา มีขนาดใหญ่พอที่มนุษย์สามารถเข้าไปได้ และเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ทั้งที่เป็นถ้ำภูเขาหินปูนและถ้ำหินชายฝั่งทะเล

๒.๖ น้ำตก (Waterfall)

น้ำตก หมายถึง ธารน้ำธรรมชาติที่ไหลผ่านภูมิประเทศที่มีความลาดชันจากที่สูงไปที่ต่ำ

๒.๗ ซากดึกดำบรรพ์ (Fossil)

ซากดึกดำบรรพ์ หมายถึง บริเวณที่มีซากหรือร่องรอยของสิ่งมีชีวิต ที่ตายมาเป็นเวลายาวนานและยังคงรูปร่างอยู่โดยไม่สลายหรือเปลี่ยนรูปเป็นอย่างอื่น เช่น หอยน้ำจืดที่สุสานหอย จังหวัดกระบี่ หรือรอยเท้าไดโนเสาร์บนภูหลวง จังหวัดเลย เป็นต้น แหล่งธรรมชาติประเภทนี้จะไม่นับรวมเอาซากโครงกระดูกมนุษย์และร่องรอยการตั้งถิ่นฐาน ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่ประเภทดังกล่าวนี้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลอยู่แล้วคือ กรมศิลปากร

๒.๘ ธรณีสัณฐานและภูมิลักษณะวรรณา (Geomorphology and Physiography)

ธรณีสัณฐานวิทยา (Geomorphology) คือ สาขาวิชาธรณีวิทยา ว่าด้วยผิวพื้น ของโลก ซึ่งประมวลเอาทั้งรูปร่างธรรมชาติ กระบวนการเกิด และการพัฒนาตัว ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงที่ประสบในปัจจุบัน

ภูมิลักษณะวรรณา (Physiography) คือ วิชาว่าด้วยลักษณะภูมิประเทศเกี่ยวกับการภาวะธรรมชาติของพื้นดิน เช่นเดียวกับวิชาภูมิศาสตร์กายภาพ

๒.๙ โป่งพุร้อน (Thermal Spring)

โป่งพุร้อน หมายถึง น้ำพุร้อนที่มีอุณหภูมิสูงกว่าปกติจนอาจมีอุณหภูมิสูงถึงจุดเดือด โป่งพุร้อนแต่ละแห่งมีแรงดันไม่เท่ากัน บางแห่งพุ่งขึ้นมาเพียงเบาๆ บางแห่งก็พุ่งสูง ซึ่งโป่งพุร้อนบางแห่งอาจมีแรงดันไม่เท่ากันตลอดเวลา เป็นช่วงเวลา เมื่อมีแรงดันจากใต้พื้นโลกมาก ก็จะดันน้ำพุ่งขึ้นสูง แต่ถ้ามีแรงดันน้อย ก็จะพุ่งขึ้นน้อย

๒.๑๐ แหล่งน้ำ (Natural Water Resource)

แหล่งธรรมชาติประเภทแหล่งน้ำในการศึกษาค้นคว้านี้ หมายถึง พรุ หนอง บึง ทะเลสาบ และบางส่วนของคลอง ลำธาร และแม่น้ำ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ อาจเป็นแหล่งน้ำจืดหรือน้ำเค็มเป็นแหล่งน้ำนิ่งหรือน้ำไหลก็ได้ และอาจถูกดัดแปลงหรือพัฒนาไปบ้างโดยมนุษย์ แต่ทั้งนี้ยังคงคงสภาพธรรมชาติเดิมไว้เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้อาจรวมถึงแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นจากการดัดแปลงสภาพทางภูมิศาสตร์ของมนุษย์ เช่น คลองที่ถูกขุดขึ้น และอ่างเก็บน้ำเหนือฝายหรือเหนือเขื่อน ที่พัฒนาตัวเองจนมีสภาพคล้ายคลึงกับแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นนี้บางแห่งหรือบางส่วนอาจพิจารณาเป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ได้ หากได้รับการเห็นชอบจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ตามมติคณะรัฐมนตรี ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒

รายชื่อแหล่งธรรมชาติที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกทางธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของท้องถิ่น

ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมติคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ จำนวน ๒๖๓ แห่ง

ภาคเหนือ

1. หุบบัวตอง (ดอยแม่ฮูคอง)	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	31. ถ้ำผานางคอย	จังหวัดแพร่
2. ดอยกองมู	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	32. น้ำตกห้วยโรง	จังหวัดแพร่
3. ถ้ำน้ำลอด**	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	33. แวะเมืองผี	จังหวัดแพร่
4. น้ำตกผาเสื่อ	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	34. ถ้ำผาตูบ	จังหวัดน่าน
5. ถ้ำปลา	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	35. ถ้ำผามอง-ถ้ำผาเวียง	จังหวัดน่าน
6. น้ำตกแม่สุรินทร์	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	36. น้ำตกศิลาเพชร	จังหวัดน่าน
7. ถ้ำเชียงดาว	จังหวัดเชียงใหม่	37. เสาดิน-ฮ่อมจ้อม	จังหวัดน่าน
8. ถ้ำเมืองออน**	จังหวัดเชียงใหม่	38. น้ำตกธารารักษ์	จังหวัดตาก
9. น้ำตกห้วยแก้ว	จังหวัดเชียงใหม่	39. ถ้ำแม่ฮุส	จังหวัดตาก
10. น้ำตกแม่ยะ	จังหวัดเชียงใหม่	40. น้ำตกลานสาง	จังหวัดตาก
11. น้ำตกแม่กลาง	จังหวัดเชียงใหม่	41. น้ำตกพาเจริญ*	จังหวัดตาก
12. น้ำตกแม่สา	จังหวัดเชียงใหม่	42. น้ำตกทีลอซู	จังหวัดตาก
13. โป่งเดือดป่าแป๋*	จังหวัดเชียงใหม่	43. เขาสน	จังหวัดกำแพงเพชร
14. บ่อน้ำร้อนฝาง	จังหวัดเชียงใหม่	44. น้ำตกคลองลาน	จังหวัดกำแพงเพชร
15. ออบหลวง	จังหวัดเชียงใหม่	45. น้ำตกคลองน้ำไหล	จังหวัดกำแพงเพชร
16. ผาฮ่อม*	จังหวัดเชียงใหม่	46. ถ้ำนเรศวร*	จังหวัดพิษณุโลก
17. ถ้ำหลวงนางนอน (เขานางนอน)**	จังหวัดเชียงราย	47. น้ำตกชาติตระการ	จังหวัดพิษณุโลก
18. น้ำตกขุนกรณ์	จังหวัดเชียงราย	48. น้ำตกแก่งโสภา	จังหวัดพิษณุโลก
19. น้ำตกปูแกง	จังหวัดเชียงราย	49. น้ำตกปอย	จังหวัดพิษณุโลก
20. หาดทรายริมแม่น้ำกก (พิทยา 2)	จังหวัดเชียงราย	50. ถ้ำลม-ถ้ำวัง	จังหวัดสุโขทัย
21. น้ำตกภูซาง	จังหวัดพะเยา	51. น้ำตกสายรุ้ง	จังหวัดสุโขทัย
22. น้ำตกจำปาทอง	จังหวัดพะเยา	52. น้ำตกตาดดาว	จังหวัดสุโขทัย
23. กร๊วนพะเยา	จังหวัดพะเยา	53. ปิงสีไฟ*	จังหวัดพิจิตร
24. ผังด้า	จังหวัดพะเยา	54. น้ำตกศรีดิษฐ์	จังหวัดเพชรบูรณ์
25. ถ้ำหลวง	จังหวัดลำพูน	55. น้ำตกตาดหมอก	จังหวัดเพชรบูรณ์
26. น้ำตกแม่ก่อ	จังหวัดลำพูน	56. ลานหินปุ่ม-ลานหินแตก	จังหวัดเพชรบูรณ์
27. ถ้ำผาไท	จังหวัดลำปาง	57. เขาแก้ว-เขาหน่อ**	จังหวัดนครสวรรค์
28. น้ำตกวังแก้ว	จังหวัดลำปาง	58. ปิงบอระเพ็ด**	จังหวัดนครสวรรค์
29. น้ำตกแจ้ซ้อน-น้ำพุดร้อนแจ้ซ้อน	จังหวัดลำปาง	59. เขาม้องชัย*	จังหวัดอุทัยธานี
30. แก่งหลวง	จังหวัดแพร่	60. น้ำตกหินลาด	จังหวัดอุทัยธานี

ภาคกลาง

61. น้ำตกวังก้านเหลือง	จังหวัดลพบุรี	76. ถ้ำเขาบิน	จังหวัดราชบุรี
62. บึงแม่ลา	จังหวัดสิงห์บุรี	77. ถ้ำจอมพล	จังหวัดราชบุรี

63. น้ำตกมวกเหล็ก	จังหวัดสระบุรี	78. เขาเจ้าลาย	จังหวัดเพชรบุรี
64. น้ำตกเจ็ดสาวน้อย	จังหวัดสระบุรี	79. เขาวัง	จังหวัดเพชรบุรี
65. บึงพระราม	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	80. ถ้ำเขาหลวง	จังหวัดเพชรบุรี
66. ถ้ำธารลอด	จังหวัดกาญจนบุรี	81. หาดเจ้าสำราญ**	จังหวัดเพชรบุรี
67. ถ้ำพระธาตุ	จังหวัดกาญจนบุรี	82. หาดชะอำ**	จังหวัดเพชรบุรี
68. ถ้ำดาวดึงส์	จังหวัดกาญจนบุรี	83. น้ำตกห้วยยาง	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
69. ถ้ำละว้า	จังหวัดกาญจนบุรี	84. หาดวนกร*	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
70. น้ำตกเขาพัง(น้ำตกไทรโยคน้อย)	จังหวัดกาญจนบุรี	85. หาดหัวหิน*	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
71. น้ำตกไทรโยคใหญ่	จังหวัดกาญจนบุรี	86. เขาเต่า*	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
72. น้ำตกห้วยขมิ้น	จังหวัดกาญจนบุรี	87. ดอนหอยหลอด*	จังหวัดสมุทรสงคราม
73. น้ำตกเอราวัณ	จังหวัดกาญจนบุรี	88. น้ำตกนางรอง**	จังหวัดนครนายก
74. สวนหิน	จังหวัดกาญจนบุรี	89. น้ำตกสาริกา**	จังหวัดนครนายก
75. เขานู**	จังหวัดราชบุรี		

ภาคตะวันออก

90. แก่งสกลัดไค*	จังหวัดปราจีนบุรี	102. หาดแม่พิมพ์*	จังหวัดระยอง
91. น้ำตกเขาอีโต้	จังหวัดปราจีนบุรี	103. น้ำตกพลิ้ว	จังหวัดจันทบุรี
92. น้ำตกห้วยเกษียร	จังหวัดปราจีนบุรี	104. น้ำตกกระดังง์	จังหวัดจันทบุรี
93. เขาหินซ้อน	จังหวัดฉะเชิงเทรา	105. หาดคู้งวิมาน	จังหวัดจันทบุรี
94. เกาะสีชัง	จังหวัดชลบุรี	106. แหลมเสด็จคู้งกระเบน	จังหวัดจันทบุรี
95. หาดบางแสน*	จังหวัดชลบุรี	107. แหลมสิงห์	จังหวัดจันทบุรี
96. หาดพิทยา	จังหวัดชลบุรี	108. หาดทรายแก้ว*	จังหวัดตราด
97. หาดจอมเทียน	จังหวัดชลบุรี	109. หาดบานชื่น*	จังหวัดตราด
98. น้ำตกเขาชะเมา (น้ำตกคลองน้ำใส)	จังหวัดระยอง	110. หาดสุขสำราญ	จังหวัดตราด
99. น้ำตกธรรมชาติ	จังหวัดระยอง	111. อ่าวตาลคู่	จังหวัดตราด
100. หาดทรายแก้ว (เกาะเสม็ด)	จังหวัดระยอง	112. แหลมงอบ	จังหวัดตราด
101. หาดแม่รำพึง*	จังหวัดระยอง	113. เสาหินเหลี่ยม**	จังหวัดตราด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

114. ผาเก็บ	จังหวัดชัยภูมิ	145. บึงใหญ่	จังหวัดนครพนม
115. ถ้ำวัวแดง	จังหวัดชัยภูมิ	146. แก่งกะเบา	จังหวัดมุกดาหาร
116. น้ำตกตาดโตน	จังหวัดชัยภูมิ	147. ภูผาเทิบ	จังหวัดมุกดาหาร
117. หนองแวง	จังหวัดชัยภูมิ	148. ภูเก้าพระ	จังหวัดมุกดาหาร
118. บึงละหาน	จังหวัดชัยภูมิ	149. ถ้ำฝ่ามือแดง	จังหวัดมุกดาหาร
119. ป่าหินงาม	จังหวัดชัยภูมิ	150. น้ำตกตาดโตน	จังหวัดมุกดาหาร
120. แก่งฟ้า	จังหวัดขอนแก่น	151. ภูสิงห์	จังหวัดกาฬสินธุ์
121. บึงแก่นนคร	จังหวัดขอนแก่น	152. ภูโป	จังหวัดกาฬสินธุ์
122. ถ้ำผาพวง	จังหวัดขอนแก่น	153. น้ำตกตาดทอง	จังหวัดกาฬสินธุ์
123. ผานกเค้า	จังหวัดขอนแก่น	154. สะพานหิน*	จังหวัดกาฬสินธุ์